

Til
Skolens Rejsehold

Dokumenttype
Rapport

Dato
Maj, 2010

UDGIFTER TIL FOLKESKOLEN ANALYSE AF TO KOMMUNER

UDGIFTER TIL FOLKESKOLEN ANALYSE AF TO KOMMUNER

INDHOLD

1.	Indledning	1
2.	Sammenfatning	3
3.	Beskrivelse af kommunerne	6
3.1	Demografiske og socioøkonomiske forhold	6
3.2	Folkeskolen	6
3.2.1	Organisering af folkeskoleområdet	9
4.	Udgifter til folkeskolen	11
4.1	Personaleudgifter	11
4.1.1	Fast fagpersonale	12
4.1.2	Ledelse	12
4.1.3	Administration	13
4.1.4	Øvrigt personale	13
4.1.5	Uddannelse	14
4.2	Undervisningsmidler	14
4.3	Drift og vedligeholdelse	15
4.3.1	Drift og indvendig vedligeholdelse	15
4.3.2	Vedligeholdelse af udendørsarealer	15
4.4	Befordring af elever i grundskolen	15
5.	Specialundervisning	17
5.1	Specialklasser	17
5.2	Kommunale specialskoler	17
5.3	Pædagogisk psykologisk rådgivning	18
6.	Skolefritidsordninger	19
6.1	Personale	19
6.2	Uddannelse	20
6.3	Materiale- og aktivitetsudgifter	20
6.4	Madordning	20

BILAG

Bilag 1

Brutto- og nettoudgifter til folkeskolen pr. kommune

Bilag 2

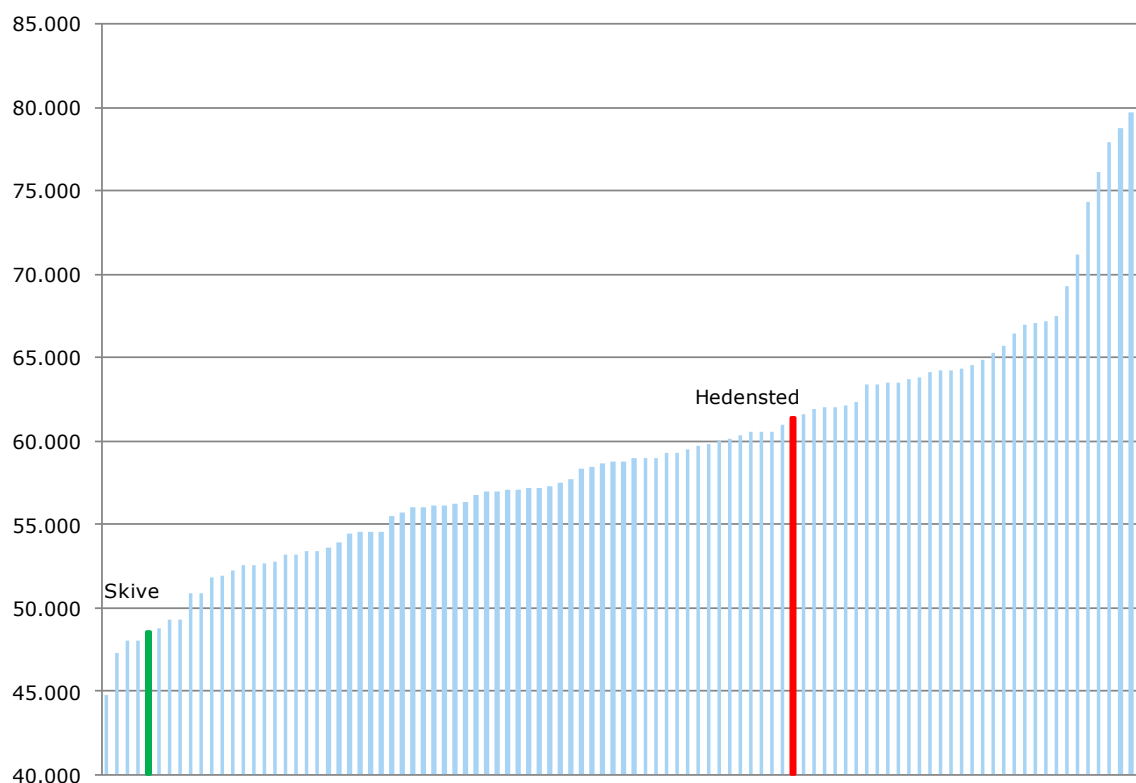
Hovedpointer fra interview med skolelederne

1. INDLEDNING

Formålet med denne beskrivende analyse er at sammenligne udgifterne til folkeskolen i to udvalgte kommuner, der på baggrund af deres udgifter på folkeskoleområdet synes meget forskellige. Ved at sammenligne de kommunale udgifter på et detaljeret niveau søger vi at afdække mulige årsager til det forskellige udgiftsniveau, herunder forskellige prioriteringer og konsekvenserne heraf.

Skive Kommune og Hedensted Kommune er udvalgt som casekommuner i analysen. Begge kommuner ligger i Region Midtjylland og er nogenlunde lige store målt på antal indbyggere. Men hvor Skive tilhører de 25 pct. af kommunerne, som har de laveste folkeskoleudgifter pr. elev, ligger Hedensted blandt kommunerne med de højeste udgifter, jf. også Figur 1.1, hvor landets 98 kommuner er sorteret efter deres udgifter pr. elev på folkeskoleområdet med den billigste først. I bilag findes tallene for alle kommuner¹. Det skal understreges, at to andre kommuner på nogenlunde samme størrelse i henholdsvis den nedre og øvre ende af skalaen ville have været lige så egnede kandidater til analysen som Hedensted og Skive.

Figur 1.1: Bruttoudgifter til folkeskolen pr. elev (kr.), 2008

Kilde: De Kommunale Nøgletal (www.noegletal.dk).

Analysen baserer sig primært på de kommunale regnskaber og budgetter. Opdelingen af udgifter og indtægter på et mere detaljeret niveau følger således den kommunale kontoplan, og analyserne følger dermed kalenderåret og ikke skoleåret.

I den forbindelse skal lyde en stor tak til de to casekommuner, der inden for en relativt kort tids horisont har leveret de nødvendige oplysninger til analyseformål.

Da det er forholdet mellem de to kommuners udgifter og ikke deres udvikling over tid, der har den primære interesse, er analysen afgrænset til perioden 2008-2010. Opgørelserne for 2010 er

¹ Det skal bemærkes, at rækkefølgen af kommunerne kan variere, afhængigt af hvordan udgifterne opgøres. Men de overordnede mønstre blandt kommunerne er de samme.

budgetterede eller estimerede oplysninger. Visse oplysninger har det dog kun været muligt for kommunerne at levere for enkelte år.

Det kan i forlængelse heraf nævnes, at det er kommunernes samlede udgifter til folkeskolerne, der sammenlignes. Dvs. summen af udgifterne for de enkelte skoler og institutioner samt de kommunale fællesudgifter. Andre udgifter forbundet med drift af folkeskolen, herunder udgifter til skoleforvaltningen, indgår ikke.

Da der kan være forskellig regnskabspraksis i de to kommuner, bør det primære fokus i sammenligningerne være niveauforskelle frem for de faktiske tal. Det skal i forlængelse heraf bemærkes, at Skive Kommune har foretaget særlige udtræk af de ønskede oplysninger til nærværende analyse, mens Hedensted Kommunes oplysninger primært er taget fra de officielle regnskabstal og budgetter. Dette er også kilde til en vis usikkerhed om det faktiske beløb.

Det er som udgangspunkt de to kommuners samlede nettoudgifter, der sammenlignes. Dvs. bruttoudgifterne fratrukket eventuelle indtægter i form af blandt andet statsrefusion.

Ud over de kommunale regnskaber anvendes også en række sekundære datakilder i analysen. Fra Undervisningsministeriets hjemmeside er således hentet de nyeste tal om bestanden af elever og lærere mv., mens Danmarks Statistik (Statistikbanken) og De Kommunale Nøgletal (www.noegletal.dk) er kilde til information om de to kommuner og folkeskoleområdet generelt.

Rapporten er bygget op som følger: Vi starter i afsnit 2 med en kort sammenfatning af analysens resultater. I afsnit 3 gives en kort præsentation af de to kommuner, inden en beskrivelse af analysens enkelte elementer følger i afsnit 4 til afsnit 5 – opdelt på folkeskoler, specialklasser og skolefritidsordninger.

En streg i enkelte betyder, at oplysningen ikke er tilgængelig eller ikke kan beregnes på det foreliggende datagrundlag.

2. SAMMENFATNING

I denne analyse sammenligner vi en række centrale udgifter på folkeskoleområdet i Hedensted Kommune og Skive Kommune i perioden 2008 til 2010. Udgangspunktet for analysen er således primært regnskabs- og budgetoplysninger fra de to kommuner.

Hvor Skive hører til blandt de 25 pct. af kommunerne med de mindste udgifter på folkeskoleområdet, har Hedensted Kommune relativt store udgifter. Formålet med analysen er at afdække mulige årsager til det forskellige udgiftsniveau i de to kommuner, der ellers synes meget ens målt på en række demografiske og socioøkonomiske faktorer.

Der er tale om en deskriptiv analyse, der beskriver niveauet for og fordelingen af de centrale udgiftsposter på folkeskoleområdet i de to kommuner. En diskussion af årsager til udgiftsforskelle samt eventuelle effektiviseringspotentialer falder således uden for rammerne af denne rapport. I forlængelse heraf skal have in mente, at forskelle i udgiftsniveauet kommunerne imellem kan skyldes forskellige prioriteringer på området.

Detaljerede regnskabsoplysninger er vanskelige at sammenligne

En første lære af analysen er, at det er relativt vanskeligt at sammenligne de kommunale folkeskoleudgifter på et detaljeret niveau, dvs. når vi kigger på konti under arterne i de kommunale kontoplaner. Dette skyldes dels forskelle i konteringspraksis i kommunerne, dels organisatoriske forskelle på området.

Ikke desto mindre er det med hjælp fra nøglemedarbejdere i de to kommuner lykkedes at fremskaffe nogenlunde sammenlignelige tal til analysen.

Nedenstående Tabel 2.1 viser niveauet for en række specifikke udgifter i de to kommuner i 2009.

Tabel 2.1: Udgifter pr. elev efter områder, 2009

	Hedensted	Skive	Forskel
FOLKESKOLER			
Personaleudgifter			
Fast fagpersonale	47.975	37.571	10.404
Administration	1.093	-	-
Øvrigt personale	4.353	3.816	537
Uddannelse	507	332	175
Undervisningsmidler	2.392	1.306	1.085
Indvendig vedligeholdelse	2.674	3.345	-670
Udvendig vedligeholdelse	395	259	136
Befordring	3.013	2.640	374
SPECIALUNDERVISNING			
Kommunale specialskoler	1.952	2.819	-867
Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR)	1.996	1.211	785
SKOLEFRITIDSORDNINGER			
Fast fagpersonale	26.638	22.043	4.595
Uddannelse	179	44	135
Materialer	499	1.613	-1.114

Anm.: Mindre forskelle i opgørelsesmetoderne er beskrevet i rapporten.

Kilder: Kommunernes budget- og regnskabsoplysninger.

Med udgangspunkt i disse tal såvel som oplysninger fra interview med skolelederne i de to kommuner kan vi udlede en række mulige forklaringer på det relativt højere udgiftsniveau på folkeskoleområdet i Hedensted Kommune.

Mulige årsager til udgiftsforskelle

Først og fremmest er det en vigtig detalje, at Hedensted Kommune har en helhedsskole på alle skoler for 0. til 3. klassetrin. Her modtager eleverne 29 ugentlige undervisningstimer, hvilket er langt over minimumstimetallet på 24 lektioner. En del af undervisningen foregår med deltagelse af pædagoger. Da størstedelen af udgifterne til undervisningen kan henføres til det faste fagpersonale, er konstruktionen med en helhedsskole derfor ekstra ressourcekrævende. På den anden side vil man med en helhedsskole forvente, at de relativt forhøjede udgifter til folkeskolen modsvares af et lavere udgiftsniveau i skolefritidsordningerne. Dette synes dog ikke at være tilfældet.

Et andet forhold, der gør sig gældende, er, at Hedensted Kommune har relativt mange elever, der modtager specialundervisning. Opgjort i lærerlønninger koster en elev, der modtager specialundervisning over 3 gange så meget som en elev i en almindelig folkeskoleklasse. I Hedensted Kommune koster en elev, der modtager specialundervisning efter folkeskolelovens § 20, stk. 2, dog relativt mindre end i Skive Kommune, hvilket formentlig skyldes, at Hedensted Kommune sender disse elever til nabokommuner for at modtage undervisning.

Hedensted Kommune har desuden relativt mange små skoler med 1-2 spor. På 1-sporede skoler kan det være vanskeligt at opnå en optimal klassedannelse, hvis der er årgange med få elever. Hvis eleverne var samlet på færre og større skoler, ville der være bedre muligheder for at danne klasser med højere klassekvotienter.

En relativt stor andel af eleverne i Hedensted Kommune går i private skoler, herunder efterskoler. Mere specifikt godt 19 pct. mod blot 7 pct. i Skive Kommune. Hvis disse elever i højere grad var blevet i kommunens folkeskole, kunne man formentlig have haft en større klassekvotient.

Hedensted Kommune anbringer elever i specialskoler i andre kommuner mod betaling, mens Skive kommune selv har specialskoler, som modtager elever fra andre kommuner og modtager betaling for denne ydelse.

Antallet af 0-18-årige er højere i Hedensted Kommune end i Skive Kommune, hvilket kan være årsagen til større udgifter til PPR i Hedensted end i Skive.

PPR skal dække betjeningen af hele målgruppen 0-18 år. Når denne målgruppe er større, er der være en forventning om større udgifter.

3. BESKRIVELSE AF KOMMUNERNE

I dette afsnit præsenteres indledningsvis en række baggrundsoplysninger om Hedensted Kommune og Skive Kommune med særligt fokus på folkeskoleområdet.

Formålet med dette er at belyse, om en række demografiske og sociale forhold kan begrunde det forskellige udgiftsniveau kommunerne imellem. Ligesom en række nøgletal vedrørende folkeskolens struktur og elevsammensætning analyseres.

3.1 Demografiske og socioøkonomiske forhold

Som det fremgår af

Tabel 3.1 minder de to kommuner om hinanden, når vi kigger på en række demografiske og socioøkonomiske faktorer.

Begge kommuner kan betegnes som mellemstore kommuner målt på indbyggertallet, ligesom befolkningssammensætningen også synes ens. Både hvad angår demografiske faktorer (alder og etnicitet) og en række socioøkonomiske forhold, herunder uddannelse, beskæftigelse og indkomst. I forlængelse heraf kan nævnes, at begge kommuner har et udgiftsbehov, der ligger under det gennemsnitlige udgiftsbehov.

Tabel 3.1: Demografi og socioøkonomiske forhold

Nøgletal	Hedensted	Skive
Indbyggere (1. januar 2010)	45.982	48.137
Gennemsnitsalder (2010)	39,18	40,73
Andel indvandrere (2010)	3,78	3,68
Andel 25-64-årige med en videregående uddannelse (2008)	15,9	17,4
Fuldtidsledige pr. 100 17-64/66-årige (2008)	1,20	1,80
Beskatningsgrundlag pr. indbygger (2009)	144.624	135.346
Socioøkonomisk indeks (2010) ^a	0,69	0,90

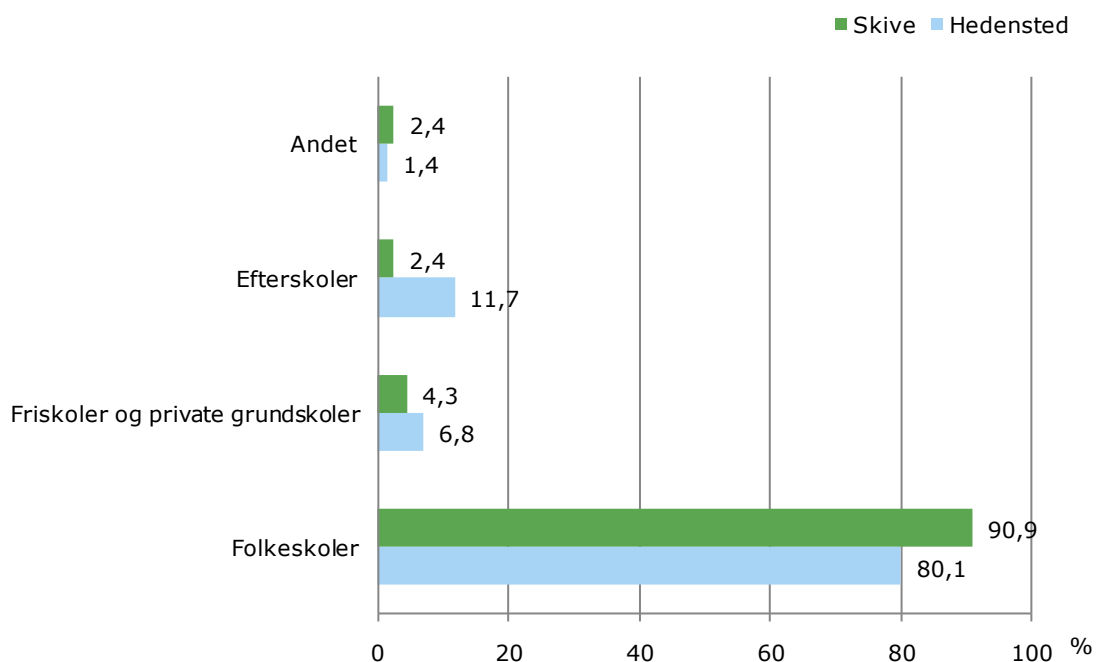
a.: Det socioøkonomiske indeks måler kommunens relative udgiftsbehov i forhold til andre kommuner på baggrund af en række socioøkonomiske kriterier. En værdi over 1 betyder, at kommunen har et større udgiftsbehov relativt til gennemsnittet af kommunerne, mens en værdi under 1 omvendt betyder, at kommunen har et mindre udgiftsbehov relativt til gennemsnittet.

Kilde: Danmarks Statistik (Statistikbanken), De Kommunale Nøgletal (www.noegletal.dk), Undervisningsministeriet (Databank).

Opsamlende må vi således konkludere, at demografiske og socioøkonomiske forhold ikke synes at være kilden til det forskellige udgiftsniveau på folkeskoleområdet i de to kommuner.

3.2 Folkeskolen

Hvis vi derimod sammenligner de to kommuner på folkeskoleområdet, finder vi omvendt en række interessante forskelle. I virkeligheden er det interessante den undervisning, der ikke foregår i folkeskolens regi. Hvor knap 91 pct. af eleverne i Skive går i folkeskolen, er andelen i Hedensted ca. 80 pct., jf. Figur 3.1.

Figur 3.1: Andel elever fordelt på skoletype, 2008/2009

Anm.: I kategorien Andet findes dagbehandlingstilbud og behandlingshjem, kommunale ungdomsskoler og specialskoler for børn.

Kilde: Undervisningsministeriet (Databank).

I forlængelse heraf viser Tabel 3.2 blandt andet, hvordan udgifterne til andre skoler pr. 7-16-årig er markant højere i Hedensted end i Skive.

Tabel 3.2: Nøgletal om folkeskoleområdet og undervisning generelt, 2008

Nøgletal	Hedensted	Skive	Forskel
Undervisningsudgifter (brutto) pr. elev	73.356	64.639	8.717
Undervisningsudgifter (netto) pr. elev	69.025	57.040	11.985
Udgifter til folkeskolen (brutto) pr. elev	61.343	48.529	12.814
Udgifter til folkeskolen (netto) pr. elev	57.590	47.025	10.565
Antal folkeskoler	20	25	-5
Gennemsnitlig skolestørrelse	289	240	49
Antal normalklasser	299	315	-16
Gennemsnitlig klassekvotient	19,3	19,1	0,2
Antal elever pr. lærer i folkeskolen (2009)	11,2	12,7	-1,5
Lærernes undervisningstid i pct. af arbejdstid (2009)	34%	35%	1%
Udgifter til andre skoler pr. 7-16-årig	4.730	1.923	2.807
Privatskoleelever pr. 100 elever	9,9	4,2	6

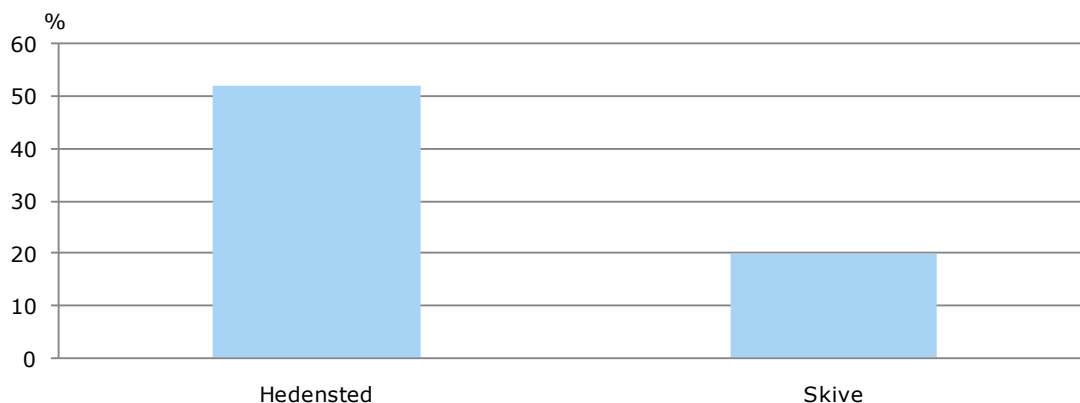
Anm.:

- Nettoudgifter er bruttodriftsudgifter fratrukket indtægter og statsrefusion.
- Udgifter til andre skoler vedrører kommunens bidrag til statslige og private skoler samt efterskoler og ungdomsskoler.
- Undervisningsudgifter omfatter de samlede udgifter til folkeskolen, pædagogisk psykologisk rådgivning, kommunal og regional specialundervisning, bidrag til statslige og private skoler samt udgifter til efterskoler og ungdomsskoler.

Kilde: Danmarks Statistik (Statistikbanken), De Kommunale Nøgletal (www.noegletal.dk), Undervisningsministeriet (Databank).

Idet vi definerer 1-sporede skoler som skoler, der som hovedregel har 1 spor, viser Figur 3.2 andelen af små skoler i de to kommuner. Mens ca. 20 pct. af skolerne i Skive Kommune er 1-sporede, er andelen i Hedensted således ca. 52 pct.

Figur 3.2: Andel 1-sporede skoler, 2010/2011

Kilde: Hedensted Kommune og Skive Kommune.

Tabel 3.3 viser en oversigt over antallet af lektioner fordelt på de enkelte klassetrin i Skive Kommune. Det bemærkes, at eleverne i 1. - 3. klasse har flere lektioner end det vejledende antal, mens det omvendte er tilfælde for eleverne i 4. - 6. klasse. Minimumstimetallene henover de tre klassetrin er dog i alle tilfælde opfyldt.

Tabel 3.3: Antal lektioner pr. klassetrin, 2010

	Vejl. time-tal (årligt)	Vejl. lektions-antal (pr. uge)	Minimumstimetotal (pr. uge)	Skive Kommune (lekt./uge)	Hedensted Kommune (lekt./uge)
1. kl.	690,0	23,0		26,0	29,0
2. kl.	712,5	23,8	24,0 lektioner	26,0	29,0
3. kl.	802,5	26,8		26,0	29,0
4. kl.	802,5	26,8		26,0	26,0
5. kl.	832,5	27,8	25,5 lektioner	26,0	26,0
6. kl.	840,0	28,0		28,0	28,0
7. kl.	870,0	29,0		29,0	29,0
8. kl.	990,0	33,0	28,0 lektioner	33,0	33,0
9. kl.	930,0	31,0		31,0	31,0
I alt 1. - 9.kl.	7.470,0	27,7		27,9	28,9
10. kl.			28,0 lektioner	30,0	-

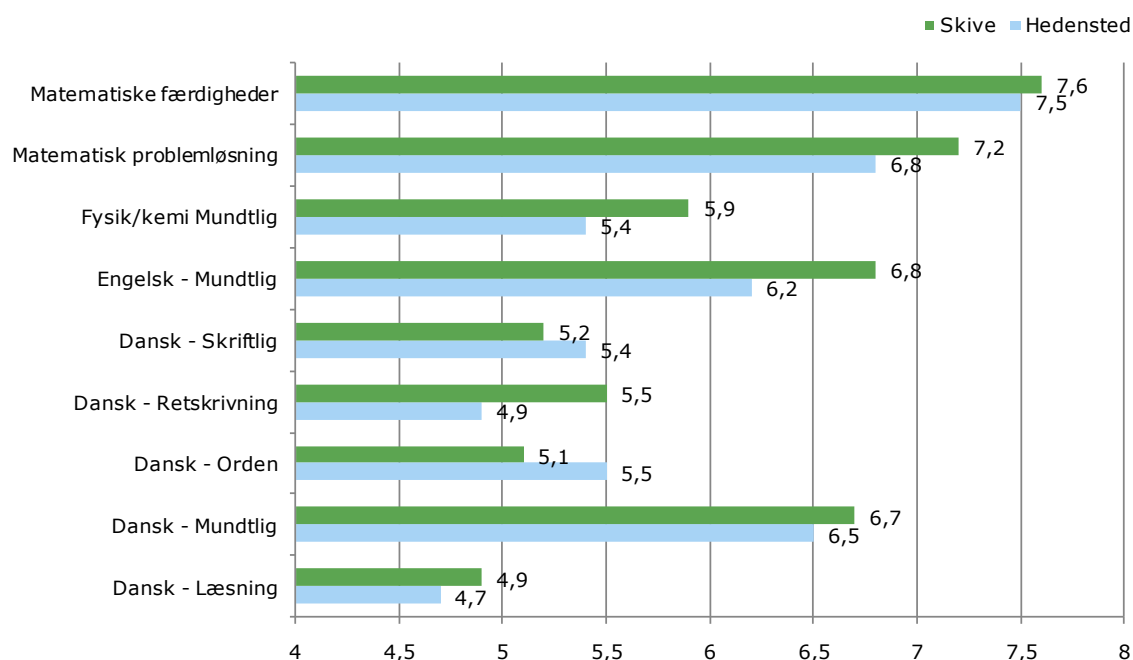
Anm.: Det minimale og vejledende timetal følger Undervisningsministeriets retningslinjer.

Kilde: Hedensted Kommune og Skive Kommune.

I forhold til Hedensted Kommune er det vigtigt at bemærke, at der fra 0.-3. klassetrin er indført helhedsskole med 29 lektioner. Dvs. 3 lektioner mere ugentligt pr. klassetrin end i Skive Kommune.

Det forskellige udgiftsniveau til folkeskolen synes ikke at resultere i en forskellig kvalitet at dømme efter resultaterne fra folkeskolens afgangsprøve i de to kommuner. Faktisk klarer eleverne i Skive Kommune sig generelt en smule bedre end eleverne i Hedensted, jf. Figur 3.3.

Figur 3.3: Karaktergennemsnit til folkeskolens afgangseksamen, 2008/2009

Kilde: Undervisningsministeriet (Databank).

3.2.1 Organisering af folkeskoleområdet

Tildeling af midler

Både Hedensted Kommune og Skive Kommune tildeler skolerne midler efter "en pose penge"-princippet. Tildelingen sker på grundlag af forskellige parametre, der også kan indeholde øremærkede midler.

Skive Kommune tildeler midler i fire poser:

- ⇒ Lærer-/lederløn
- ⇒ Drift
- ⇒ Øremærket tildeling (eksempelvis projekter, udviklingsarbejde, specialklasser, reduceret undervisningstid til lærere over 60 år mv.)
- ⇒ Midler til skolefritidsordninger.

De tildelte midler kan derefter disponeres af skolerne efter det konkrete behov og efter de principper, som skolerne har vedtaget. Der er ingen skotter mellem de fire "poser". Når regnskabsåret gøres op, kan man se, hvordan midlerne er forbrugt, mens man for budgetåret 2010 ikke kan foretage en opdeling. Dette forhold skal tages i betragtning ved gennemgangen af tallene i nærværende rapport, da der således vil være en høj grad af usikkerhed forbundet med 2010-estimerne.

Organisering af ydelser

Det skal ligeledes have sig i mente, at måden at organisere ydelser til folkeskoleområdet kan afvige fra kommune til kommune. Eksempelvis er pædagogisk psykologisk rådgivning i Skive Kommune organiseret under Familieafdelingen, mens det i Hedensted Kommune er organiseret under selve Skoleafdelingen.

Undervisning

Inden for den tildelte økonomiske ramme kan skolerne i både Hedensted og Skive selv beslutte, hvor mange timer eleverne skal have på de enkelte klassetrin. Folkeskolelovens minimumstimeplan skal selvfølgelig overholdes. I Hedensted Kommune er timetallet i 0.-3. klassetrin dog fastlagt til 29 ugentlige timer (helhedsskole), som betyder, at man her ligger betragteligt over folkeskolelovens krav.

Skolefritidsordninger

I både Skive Kommune og Hedensted Kommune indgår skolefritidsordningerne som en del af undervisningsområdet.

I Hedensted Kommune, indgår SFO som en del af helhedsskolen for 0.-3. klassetrin. Alle elever har 29 ugentlige timer, som ikke kan fraviges. Dvs. alle elever fra 0.-3. klasse kommer til at gå i helhedsskole, og skolen kan ikke beslutte at give flere eller færre timer om ugen på disse fire

Pædagoger fra skolefritidsordningerne deltager i undervisningstiden i et omfang, som skolerne selv beslutter. Tildelingskriterierne opererer med, at der kan være pædagoger til stede i indtil 7 timer ugentligt pr. klasse, men skolerne kan selv beslutte om pædagoger skal deltage i færre eller flere timer.

I Skive Kommune har man i ordningen "skole og fritid" også mulighed for, at pædagoger deltager i undervisningstiden i de mindre klasser. Omfanget heraf besluttet af de enkelte skoler inden for skolens samlede økonomiske ramme og kan variere fra 0 timer til alle timer.

4. UDGIFTER TIL FOLKESKOLEN

I dette afsnit sammenligner vi en række centrale udgiftsposter på folkeskoleområdet i Hedensted og Skive. Udgangspunktet er således kommunernes regnskabs- og budgetoplysninger for 2008, 2009 og 2010 (budget).

For at kunne sammenligne de to kommuners udgifter er udgifterne sat i forhold til antallet af elever i folkeskolen. Det totale antal folkeskoleelever er summen af folkeskoleelever i almindelige folkeskoleklasser, almindelige specialeklasser og modtageklasser. Elevtallet fremgår af Tabel 4.1.

Tabel 4.1: Antal folkeskoleelever

	2008	2009	2010 (forventet)
Hedensted	5.758	5.746	5.835
Skive	6.085	5.928	5.848

Kilde: Hedensted Kommune og Skive Kommune.

Fra de officielle regnskaber og budgetter kan vi identificere, hvordan de to kommuners driftsudgifter til folkeskolen fordeler sig på de ni overordnede arter i den kommunale kontoplan. Tabel 4.2 viser driftsudgifterne, deres fordeling samt beløb pr. elev for 2008. Heraf fremgår blandt andet, at Hedensted Kommune har relativt større udgifter pr. elev til lønninger end Skive Kommune.

Tabel 4.2: Driftsudgifter på folkeskoleområdet (funktion 3.22.01) efter art, 2008

	Hedensted			Skive		
	1.000 kr.	Pct.	kr./elev	1.000 kr.	Pct.	kr./elev
0 Beregnede omkostninger	19.885	5,6	3.453	-1.340	-0,5	-220
1 Lønninger	282.564	80,1	49.073	243.623	86,6	40.038
2 Varekøb	26.911	7,6	4.674	26.576	9,4	4.368
4 Tjenesteydelser mv.	44.975	12,7	7.811	21.543	7,7	3.540
5 Tilskud og overførsler	0	0,0	0	-105	0,0	-17
6 Finansudgifter	0	0,0	0	0	0,0	0
7 Indtægter	-21.822	-6,2	-3.790	-9.038	-3,2	-1.485
8 Finansindtægter	121	0,0	21	0	0,0	0
9 Interne udgifter og indtægter	176	0,0	31	0	0,0	0
I alt	352.810	100,0	61.273	281.259	100,0	46.224

Kilde: Danmarks Statistik (Statistikbanken).

For at belyse mulige årsager til de forskellige udgiftsniveauer i de to kommuner er det imidlertid interessant at gå bag om udgifterne på det overordnede niveau og analysere sammensætningen af eksempelvis lønningerne på folkeskoleområdet (art 1).

Dette gøres i det følgende, hvor vi – takket være detaljerede regnskabsoplysninger fra de to kommuner – kan sammenligne udgifterne til personale, undervisningsmidler samt drifts- og vedligeholdelse af indendørs- såvel som udendørsarealer.

4.1 Personaleudgifter

Personaleudgifter på folkeskoleområdet består af løn til det faste fagpersonale, herunder primært folkeskolelærere, samt til ansatte i ledelsen og administrationen. Hertil kommer teknisk personale samt køkken- og rengøringspersonale, ligesom opkvalificering samt efter- og videreuddannelse af de ansatte også indgår.

4.1.1 Fast fagpersonale

Udgifterne til undervisning udgøres primært af løn til det faste fagpersonale. Med fast fagpersonale menes primært lærerstaben. Under personalekontoen i de kommunale regnskaber ligger dog også løn til ansatte i skolens ledelse såvel som uddannelse og vikardækning. Dette skal have in mente ved tolkningen af resultaterne i Tabel 4.3, der viser udgifterne til det faste fagpersonale.

Lærernes lønninger udgør dog stadig langt størstedelen af udgifterne til det faste fagpersonale. Mere specifikt 88 pct. ifølge tal fra Skive Kommune, der har leveret data til undersøgelsen i en form, der muliggør opdeling af personaleudgifterne. Skive Kommuner har ifølge Undervisningsministeriets Databank knap 13 elever pr. lærer i folkeskolen, mens Hedensted Kommune har ca. 11. Alt andet lige må det således forventes, at udgifterne til det faste fagpersonale er større pr. elev i Hedensted end i Skive. Af Tabel 4.3 fremgår da også, at udgifterne til lærerlønninger mv. i Hedensted ligger over udgifterne i Skive i de seneste år.

Tabel 4.3: Udgifter til fast fagpersonale, kr./elev

	2008	2009	2010 (budget)	Gns.
Hedensted ^a	45.501	47.975	47.530	47.002
Skive ^b	34.858	37.571	40.564	37.664
Forskel, kr.	10.643	10.404	6.966	9.338
Forskel, pct.	31	28	17	25

a. Baseret på funktion 3.22.01 Folkeskoler, 022 Personale.

b. Baseret på funktion 3.22.01 Folkeskoler, Sum af personaleudgifter til ledelse, fast fagpersonale og uddannelse.

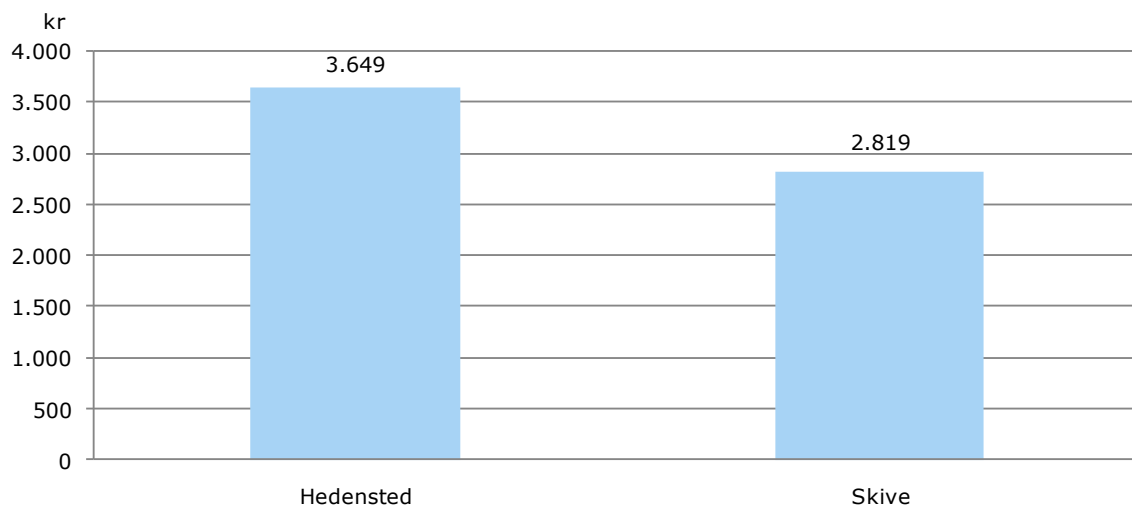
Kilde: Hedensted Kommune og Skive Kommune (regnskabs- og budgettal).

En årsag til de relativt højere udgifter til det faste fagpersonale i Hedensted Kommune kan være kommunens særlige konstruktion med heldagsskole for elever fra 0.-3. klasse, hvilket indebærer, at der for hver 10 lærere er ansat 1,2 skolepædagog, som også kan deltage i undervisningstimerne.

4.1.2 Ledelse

Det kan være svært at udskille ledelse i folkeskolen fra udgifterne til det faste personale. Løn til ledere i folkeskolen udgør dog ca. 7 pct. af personaleudgifterne i både Hedensted Kommune og Skive Kommune.

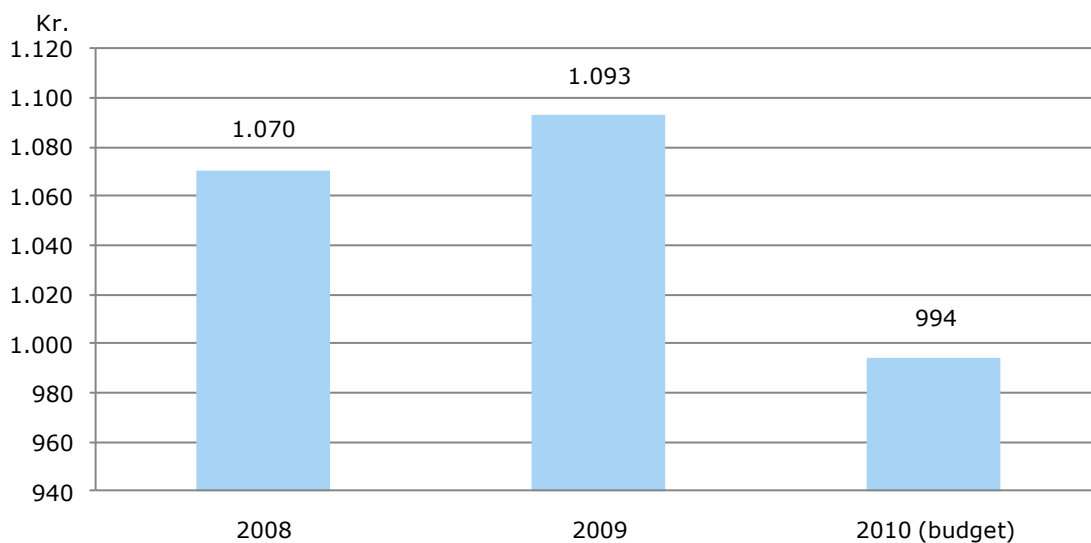
Sat i forhold til antallet af elever, bruger Skive Kommune dog færre ressourcer på ledelse pr. elev. Mere specifikt 2.819 kr. pr. elev mod 3.649 kr. pr. elev i Hedensted Kommune, jf. Figur 4.1. En del af forskellen kan dog tilskrives en række organisatoriske forskelle og defineringen af ledelsesbegrebet.

Figur 4.1: Udgifter til ledelse, 2010, kr./elev

Kilde: Hedensted Kommune og Skive Kommune (regnskabs- og budgettal).

4.1.3 Administration

Nedenfor ses udgifterne til administration i Hedensted Kommune. Skive Kommune har ikke kunnet separere denne oplysning fra personaleudgifterne. Af Figur 4.2 fremgår, at Hedensted Kommune bruger ca. 1.000 kr. pr. elev på administration.

Figur 4.2: Administration, kr./elev, Hedensted Kommune

Anm.: Baseret på funktion 3.22.01 Folkeskoler, 058 Administration.

Kilde: Hedensted Kommune og Skive Kommune (regnskabs- og budgettal).

4.1.4 Øvrigt personale

Det øvrige personale består primært af teknisk personale samt køkken- og rengøringspersonale og ansatte i administrationen. Af Tabel 4.4 fremgår, at Hedensted Kommune har relativt flere udgifter til det øvrige personale end Skive Kommune.

Tabel 4.4: Udgifter til øvrigt personale, kr./elev

	2008	2009	2010 (budget)	Gns.
Hedensted ^a	4.259	4.353	4.510	4.374
Skive ^b	3.497	3.816	0	3.656
Forskel, kr.	762	537	4.510	717
Forskel, pct.	22	14	-	20

a. Baseret på funktion 3.22.01 Folkeskoler, 032 Teknisk personale og 038 Køkken- og rengøringspersonale.

b. Baseret på funktion 3.22.01 Folkeskoler, Øvrigt personale.

Kilde: Hedensted Kommune og Skive Kommune (regnskabs- og budgettal).

4.1.5 Uddannelse

Med uddannelse skal forstås udgifter til efter- og videreuddannelse af personalet. En del af uddannelsesudgifterne kan dog ikke separeres fra udgifterne til det faste fagpersonale, da arbejdstiden til kursusdeltagelse ikke kan adskilles fra lønningerne.

Error! Reference source not found. viser, hvor mange ressourcer der bliver brugt på uddannelse af fagpersonalet i Hedensted Kommune og Skive Kommune. Heraf fremgår, at Hedensted Kommune synes at bruge relativt flere ressourcer til uddannelse af personalet end Skive. Det skal dog bemærkes, at uddannelsesudgifterne for Skive Kommune er ekskl. eventuelle udgifter konteret på fælleskontoen.

Tabel 4.5: Udgifter til efter- og videreuddannelse af personalet, kr./elev

	2009	2010 (budget)	Gns.
Hedensted ^a	439	507	461
Skive ^b	160	332	395
Forskel, kr.	279	175	-256
Forskel, pct.	174	53	-37

a. Baseret på funktion 3.22.01 Folkeskoler, 18 Uddannelse/kurser ekskl. befordring og rejsegodtgørelse

b. Baseret på funktion 3.22.01 Folkeskoler, Uddannelse (udgifter fra den centrale fælleskonto er ikke med)

Kilde: Hedensted Kommune og Skive Kommune (regnskabs- og budgettal).

4.2 Undervisningsmidler

Undervisningsmidler består af alt materiale, der bruges i undervisningen, fra bøger og papir til it-udstyr.

Hedensted Kommune har generelt relativt største udgifter til undervisningsmidler, men fra 2010 opjusterer Skive Kommune betragteligt på dette område. Skive Kommune forventes således at bruge ca. 37 pct. flere ressourcer pr. elev end Hedensted Kommune i indeværende år, jf. Tabel 4.6. Her skal det dog have i mente, at der grundet kommunens principper for tildeling af midler til de enkelte skoler er en del usikkerhed forbundet med 2010-tallene, jf. også afsnit 3.

Tabel 4.6: Udgifter til undervisningsmidler, kr./elev

	2008	2009	2010 (budget)	Gns.
Hedensted ^a	2.626	2.392	2.278	2.432
Skive ^b	1.102	1.306	3.607	2.005
Forskel, kr.	1.524	1.085	-1.329	427
Forskel, pct.	138	83	-37	21

a. Baseret på funktion 3.22.01 Folkeskoler, 046 Undervisningsmidler (inkl. it-udgifter i undervisningen).

b. Baseret på funktion 3.22.01 Folkeskoler, Undervisningsmidler.

Kilde: Hedensted Kommune og Skive Kommune (regnskabs- og budgettal).

4.3 Drift og vedligeholdelse

Dette udgiftsområde omhandler dels de udgifter, som kommunen har til drift af folkeskolerne, herunder varme, el, forsikringer samt skatter og afgifter, dels udgifter til indvendig vedligeholdelse samt vedligeholdelse af bygninger og udendørsarealer.

4.3.1 Drift og indvendig vedligeholdelse

Nedenfor sammenlignes kommunernes udgifter til drift og indvendig vedligeholdelse. Herunder ligger også udgifter til varme og el, forsikringer samt inventar mv.

Af Tabel 4.7 fremgår, at Skive har de største udgifter til drift og indvendig vedligeholdelse af de to kommuner. Mens Hedensted Kommune planlægger at bruge endnu færre ressourcer på området i indeværende år, er det omvendte tilfældet i Skive Kommune.

Det skal i forlængelse heraf bemærkes, at Skive Kommune har flere skoler end Hedensted. Lige som bygningernes alder og størrelse også spiller en rolle for størrelsen af denne udgiftspost.

Tabel 4.7: Udgifter til indvendig vedligeholdelse og drift af institutionerne, kr./elev

	2008	2009	2010 (budget)	Gns.
Hedensted ^a	2.367	2.674	2.415	2.485
Skive ^b	3.135	3.345	7.667	4.716
Forskel, kr.	-768	-670	-5.252	-2.230
Forskel, pct.	-25	-20	-68	-47

a. Baseret på funktion 3.22.01 Folkeskoler, 043 Indvendig vedligeholdelse og andre udgifter til drift af institutionen.

b. Baseret på funktion 3.22.01 Folkeskoler, Sum af indvendig vedligeholdelse, forsikringer, skattet og afgifter, varme og rengøring.

Kilde: Hedensted Kommune og Skive Kommune (regnskabs- og budgettal).

4.3.2 Vedligeholdelse af udendørsarealer

Tabel 4.8 viser udgifterne pr. elev til vedligeholdelse af udendørsarealer. Hedensted Kommune synes at have de største udgifter til vedligeholdelse af de to kommuner, om end dette skal ses i lyset af, at Hedensted Kommune også konterer den udvendige vedligeholdelse af bygninger på denne udgiftspost.

Tabel 4.8: Udgifter til vedligeholdelse af udendørsarealer, kr./elev

	2008	2009	2010 (budget)	Gns.
Hedensted ^a	449	395	339	394
Skive ^b	167	259	-	213
Forskel, kr.	282	136	-	181
Forskel, pct.	169	53	-	85

a. Baseret på funktion 3.22.01 Folkeskoler, 028 Bygninger og udendørsarealer.

b. Baseret på funktion 3.22.01 Folkeskoler, Vedligeholdelse af udendørsarealer.

Kilde: Hedensted Kommune og Skive Kommune (regnskabs- og budgettal).

4.4 Befordring af elever i grundskolen

De samlede udgifter til befordring pr. elev i de to kommuner fremgår af Tabel 4.9. Generelt har Hedensted Kommune de største udgifter på området. I indeværende år forventes udgifterne i de to kommuner dog at være på stort set samme niveau.

Tabel 4.9: Udgifter til befordring, kr./elev

	2008	2009	2010 (budget)	Gns.
Hedensted ^a	2.758	3.013	2.414	2.728
Skive ^b	2.173	2.640	2.375	2.396
Forskel, kr.	585	374	39	333
Forskel, pct.	27	14	2	14

a. Baseret på funktion 3.22.06 Befordring af elever i grundskolen.

b. Baseret på funktion 3.22.06 Befordring af elever i grundskolen, Befordring.

Kilde: Hedensted Kommune og Skive Kommune (regnskabs- og budgettal).

5. SPECIALUNDERVISNING

I dette afsnit analyserer vi Hedensted Kommunes og Skive Kommunes udgifter til specialundervisning og andre tilbud til børn med særlige behov.

5.1 Specialklasser

Undervisning af specialklasser er alt andet lige mere ressourcekrævende end undervisning af almindelige folkeskoleklasser og dermed også forbundet med relativt større udgifter.

Af Tabel 5.1 fremgår, at Hedensted Kommune har en relativt større andel elever i specialklasser end Skive Kommune. Hvor ca. 1 pct. af kommunens folkeskoleelever går i specialklasser i Skive Kommune, er andelen knap 3 pct. i Hedensted.

I Hedensted Kommune har man siden kommunesammenlægningen besluttet at antallet af elever i specialklasser skal være det samme over årene (166 elever).

Tabel 5.1: Antal og andel elever i almindelige specialklasser

	2008	2009	2010 (forventet)	Gns.
Hedensted, antal elever	166	166	168	167
Hedensted, andel i pct.	2,9	2,9	2,9	2,9
Skive, antal elever	115	140	133	129
Skive, andel i pct.	1,9	2,4	2,3	2,2

Kilde: Hedensted Kommune og Skive Kommune.

I budgettet for 2010 forventer Hedensted Kommune, at ca. 10 pct. af lærernes normering vil gå til undervisning af specialklasser. Dette skal sammenholdes med, at andelen af elever i specialklasser er knap 3 pct.

Sættes fordelingen af lærernes normerede tid i forhold til deres lønsum, kan vi estimere, at en elev i en specialklasse "koster" ca. 145.000 kr. årligt i lærerlønninger mod ca. 39.000 kr. for en elev i en almindelig folkeskoleklasse.

5.2 Kommunale specialskoler

Personaleudgifterne til undervisning af elever i kommunale specialskoler fremgår af Tabel 5.2. Udgifterne er her sat i forhold til alle elever i folkeskolen, og ikke kun elever, der modtager specialundervisning, grundet manglende oplysninger om elevtallet i de særlige specialskoler.

Tabel 5.2: Personaleudgifter i kommunale specialskoler (§ 20, stk. 2), kr./elev

	2008	2009	2010 (budget)	Gns.
Hedensted ^a	1.878	1.952	1.466	1.765
Skive ^b	1.887	2.819	2.850	2.519
Forskel, kr.	-9	-867	-1.384	-753
Forskel, pct.	0	-31	-49	-30

a. Baseret på funktion 3.22.07 Specialundervisning i regionale tilbud og 3.22.08 Kommunale specialskoler, jf. folkeskolelovens § 20, stk. 2.

b. Baseret på funktion Kommunale specialskoler (§ 20, stk. 2).

Kilde: Hedensted Kommune og Skive Kommune (regnskabs- og budgettal).

Fra at have stort set sammenfaldende udgifter PÅ dette område i 2008, har Skive Kommune i dag de relativt største udgifter.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at Hedensted Kommune sender elever med vidtgående behov til specialskoler, der ligger geografisk placeret i nabokommunerne. Således optræder udgifterne til disse specialtilbud primært som betalinger til regioner og kommuner.

5.3 Pædagogisk psykologisk rådgivning

Tabel 5.3 viser Hedensted Kommunes og Skive Kommunes udgifter til pædagogisk psykologisk rådgivning. Heraf fremgår, at Hedensted Kommune bruger over 50 pct. flere ressourcer på dette område pr. elev end Skive Kommune.

I den forbindelse skal man være opmærksom på, at pædagogisk psykologisk rådgivning i Skive Kommune er organiseret under Familieafdelingen, mens det i Hedensted Kommune er organiseret under Skoleafdelingen. Et andet forhold, der kan gøre sig gældende, er, at målgruppen for rådgivningen er større i Hedensted Kommune end i Skive Kommune. Således er andelen af 0-18-årige i Hedensted 27 pct. mod 24 pct. i Skive. Når målgruppen for PPR's betjening er større, må der også forventes en større udgift. I tabellen er udgifterne til PPR sat i relation til elevtallet i folkeskolen, selv om PPR's betjening dækker en større målgruppe.

Tabel 5.3: Personaleudgifter til pædagogisk psykologisk rådgivning, kr./elev

	2008	2009	2010 (budget)	Gns.
Hedensted ^a	1.911	1.996	2.086	1.998
Skive ^b	1.137	1.211	1.292	1.213
Forskel, kr.	774	785	794	785
Forskel, pct.	68	65	61	65

a. Baseret på funktion 3.22.04 Pædagogisk psykologisk rådgivning mv.

b. Baseret på funktion 3.22.04 Pædagogisk psykologisk rådgivning mv.

Kilde: Hedensted Kommune og Skive Kommune (regnskabs- og budgettal).

6. SKOLEFRITIDSORDNINGER

I dette afsnit analyseres Hedensted Kommunes og Skive Kommunes udgifter til skolefritidsordninger (SFO'er).

Det er i den forbindelse vigtigt at være opmærksom på, at folkeskolerne og skolefritidsordningerne er forbundne. I Hedensted Kommune hvor der gives 29 lektioner på 0.-3. klassetrin mod forventede 24 lektioner, vil vi derfor umiddelbart forvente, at ressourcebehovet i skolefritidsordningerne alt andet lige er relativt mindre samlet set – men ikke nødvendigvis på alle underliggende udgiftsposter.

Set i dette perspektiv er det derfor interessant, at driftsudgifterne til skolefritidsordningerne pr. elev er større i Hedensted Kommune end i Skive Kommune, jf. Tabel 6.1.

Tabel 6.1: Driftsudgifter i skolefritidsordninger (funktion 3.22.05) efter art, 2008

	Hedensted			Skive		
	1.000 kr.	Pct.	kr./elev	1.000 kr.	Pct.	kr./elev
0 Beregnede omkostninger	1.238	3,3	719	-2.474	-11,8	-1.445
1 Lønninger	46.315	122,6	26.880	33.009	158,1	19.285
2 Varekøb	2.842	7,5	1.649	2.036	9,8	1.189
4 Tjenesteydelser mv.	6.989	18,5	4.056	452	2,2	264
5 Tilskud og overførsler	10.066	26,6	5.842	7.097	34,0	4.146
6 Finansudgifter	0	0,0	0	0	0,0	0
7 Indtægter	-29.681	-78,6	-17.226	-19.240	-92,1	-11.241
8 Finansindtægter	0	0,0	0	0	0,0	0
9 Interne udgifter og indtægter	13	0,0	8	0	0,0	0
I alt	37.782	100,0	21.928	20.880	100,0	12.199

Kilde: Danmarks Statistik (Statistikbanken).

Tabel 6.2 viser indledningsvis antallet og andelen af elever i skolefritidsordning i Hedensted og Skive. Heraf fremgår, at andelen af elever i skolefritidsordninger er omtrent lige stor i de to kommuner.

Tabel 6.2: Andel elever i skolefritidsordninger

	2008	2009	2010 (forventet)	Gns.
Hedensted, antal elever	-	1.636	1.810	1.723
Hedensted, andel i pct.	-	28	31	30
Skive, antal elever	1.712	1.820	1.781	1.771
Skive, andel i pct.	28	31	30	30

Kilde: Hedensted Kommune og Skive Kommune.

I det følgende analyseres en række centrale udgiftsposter under skolefritidsordningerne, herunder personale, uddannelse samt materiale- og aktivitetsudgifter.

6.1 Personale

Udgifter til personale består primært af løn til pædagoger, medhjælpere og vikarer samt ledelse og efter- og videreuddannelse.

Tabel 6.3 viser personaleudgifterne pr. elev i skolefritidsordninger i henholdsvis Hedensted Kommune og Skive Kommune. Heraf fremgår, at Hedensted har de største udgifter at dømme efter regnskabstallene for 2009. I 2010 forventes det modsatte dog at være tilfældet.

Tabel 6.3: Udgifter til personale, kr./elev i SFO

	2008	2009	2010 (budget)	Gns.
Hedensted ^a	-	26.638	23.446	25.042
Skive ^b	20.350	22.043	24.112	22.168
Forskel, kr.	-	4.595	-666	2.874
Forskel, pct.	-	21	-3	13

a. Baseret på funktion 3.22.05 Skolefritidsordninger, 022 Personale.

b. Baseret på funktion 3.22.05 Skolefritidsordninger, Sum af personale, ledelse og vikarer samt uddannelse.

Kilde: Hedensted Kommune og Skive Kommune (regnskabs- og budgettal).

6.2 Uddannelse

Tabel 6.5 viser, hvor meget de to kommuner bruger på efter- og videreuddannelse af personalet i skolefritidsordninger. Heraf fremgår det, at Hedensted Kommune generelt bruger lidt mere på uddannelse af personalet i skolefritidsordninger end Skive Kommune. Det skal dog bemærkes, at Skive Kommunes midler fra en fælles uddannelsespulje ikke er medtaget i opgørelsen. Fællespuljen finansierer blandt andet alle pædagogers deltagelse i et årligt seminar for lærere og pædagoger.

Tabel 6.4: Udgifter til efter- og videreuddannelse af personalet, kr./elev i SFO

	2008	2009	2010 (budget)	Gns.
Hedensted ^a	-	179	73	126
Skive ^b	35	44	190	90
Forskel, kr.	-	135	-117	36
Forskel, pct.	-	303	-62	41

a. Baseret på funktion 3.22.05 Skolefritidsordninger, 18 Uddannelse/kurser ekskl. befordring og rejsegodtgørelse.

b. Baseret på funktion 3.22.05 Skolefritidsordninger, Uddannelse

Kilde: Hedensted Kommune og Skive Kommune (regnskabs- og budgettal).

6.3 Materiale- og aktivitetsudgifter

Nedenfor ses udgifterne til materialer og aktiviteter i skolefritidsordningerne. Af Tabel 6.5 fremgår således, at Skive i de seneste år har brugt ca. 1.200 kr. pr. elev til denne udgift, mens Hedensted Kommune har brugt under halvdelen af dette beløb. Det skal dog bemærkes, at udgifter til elevaktiviteter ikke er inkluderet i tallene fra Hedensted.

Tabel 6.5: Materiale- og aktivitetsudgifter, kr./elev i SFO

	2008	2009	2010 (budget)	Gns.
Hedensted ^a	-	499	541	520
Skive ^b	792	1.613	1.288	1.231
Forskel, kr.	-	-1.114	-747	-711
Forskel, pct.	-	-69	-58	-58

a. Baseret på funktion 3.22.05 Skolefritidsordninger, 024 Pædagogiske materialer.

b. Baseret på funktion 3.22.05 Skolefritidsordninger, Materiale- og aktivitetsudgifter.

Kilde: Hedensted Kommune og Skive Kommune (regnskabs- og budgettal).

6.4 Madordning

Ingen af de to kommuner har en obligatorisk madordning i skolefritidsordningerne. Dog er der i Hedensted Kommune afsat midler på kontoen for madordning i skolefritidsordningerne. Beløbet andrager 7 kr. pr. elev i SFO. Madordningen er således ikke forbundet med store udgifter, idet eventuelle madordninger, som den enkelte skolefritidsordning etablerer, skal holdes inden for den bevilgede ramme til drift. Der kan selvfølgelig være indirekte udgifter forbundet med tilberedning af maden, herunder skærpede krav til køkkenfaciliteter.

BILAG 1 BRUTTO- OG NETTOUDGIFTER TIL FOLKESKOLEN PR. KOMMUNE

	Udg. til folkeskolen (brutto) pr. elev	Udg. til folkeskolen (netto) pr. elev
706 Syddjurs Kommune	44.764	42.680
350 Lejre Kommune	47.299	46.919
155 Dragør Kommune	48.034	46.940
157 Gentofte Kommune	48.049	48.042
779 Skive Kommune	48.529	47.025
791 Viborg Kommune	48.782	47.238
840 Rebild Kommune	49.282	46.057
671 Struer Kommune	49.319	47.093
390 Vordingborg Kommune	50.830	49.680
860 Hjørring Kommune	50.918	47.848
190 Furesø Kommune	51.772	51.404
710 Favrskov Kommune	51.921	49.582
621 Kolding Kommune	52.258	51.802
326 Kalundborg Kommune	52.529	52.042
756 Ikast-Brande Kommune	52.540	49.734
740 Silkeborg Kommune	52.714	50.353
661 Holstebro Kommune	52.755	50.634
746 Skanderborg Kommune	53.198	50.719
657 Herning Kommune	53.228	50.670
370 Næstved Kommune	53.351	53.142
607 Fredericia Kommune	53.376	50.840
760 Ringkøbing-Skjern Kommune	53.597	51.387
410 Middelfart Kommune	53.873	53.258
730 Randers Kommune	54.426	50.654
340 Sorø Kommune	54.506	52.870
269 Solrød Kommune	54.522	51.369
185 Tårnby Kommune	54.603	52.161
530 Billund Kommune	55.543	52.900
810 Brønderslev Kommune	55.708	54.547
540 Sønderborg Kommune	56.021	55.152
270 Gribskov Kommune	56.053	52.970
400 Bornholms Kommune	56.154	55.538
316 Holbæk Kommune	56.179	52.439
573 Varde Kommune	56.190	53.598
813 Frederikshavn Kommune	56.333	54.844
230 Rudersdal Kommune	56.749	55.229
630 Vejle Kommune	56.967	54.688
851 Aalborg Kommune	57.018	55.821
575 Vejen Kommune	57.072	55.077
727 Odder Kommune	57.078	53.268
173 Lyngby-Taarbæk Kommune	57.159	55.586
849 Jammerbugt Kommune	57.206	55.645

	Udg. til folkeskolen (brutto) pr. elev	Udg. til folkeskolen (netto) pr. elev
320 Faxe Kommune	57.292	51.085
787 Thisted Kommune	57.497	54.569
580 Aabenraa Kommune	57.713	55.966
265 Roskilde Kommune	58.350	56.701
773 Morsø Kommune	58.680	54.890
461 Odense Kommune	58.746	57.105
751 Århus Kommune	58.801	56.931
259 Køge Kommune	58.980	57.642
665 Lemvig Kommune	58.992	53.052
550 Tønder Kommune	59.003	56.629
147 Frederiksberg Kommune	59.269	55.248
330 Slagelse Kommune	59.300	57.123
187 Vallensbæk Kommune	59.508	55.490
253 Greve Kommune	59.715	57.706
561 Esbjerg Kommune	59.778	56.903
217 Helsingør Kommune	60.023	54.205
306 Odsherred Kommune	60.088	56.484
163 Herlev Kommune	60.357	60.023
223 Hørsholm Kommune	60.528	58.082
510 Haderslev Kommune	60.540	57.376
420 Assens Kommune	60.566	55.332
250 Frederikssund Kommune	60.925	57.266
766 Hedensted Kommune	61.343	57.590
707 Norddjurs Kommune	61.594	58.225
167 Hvidovre Kommune	61.934	60.230
450 Nyborg Kommune	62.034	58.488
820 Vesthimmerlands Kommune	62.072	57.021
240 Egedal Kommune	62.168	61.982
219 Hillerød Kommune	62.379	59.668
479 Svendborg Kommune	63.379	59.639
615 Horsens Kommune	63.437	59.736
260 Halsnæs Kommune	63.489	61.581
376 Guldborgsund Kommune	63.492	60.722
440 Kerteminde Kommune	63.678	59.857
480 Nordfyns Kommune	63.805	63.304
329 Ringsted Kommune	64.137	57.712
846 Mariagerfjord Kommune	64.213	59.607
430 Faaborg-Midtfyn Kommune	64.229	58.087
161 Glostrup Kommune	64.330	61.495
175 Rødovre Kommune	64.517	62.186
201 Allerød Kommune	64.847	43.583
101 Københavns Kommune	65.280	63.293
336 Stevns Kommune	65.742	60.937
492 Ærø Kommune	66.403	63.398
210 Fredensborg Kommune	66.931	63.891
825 Læsø Kommune	67.099	65.928

	Udg. til folkeskolen (brutto) pr. elev	Udg. til folkeskolen (netto) pr. elev
563 Fanø Kommune	67.136	64.904
151 Ballerup Kommune	67.495	66.036
360 Lolland Kommune	69.237	61.876
165 Albertslund Kommune	71.146	69.653
153 Brøndby Kommune	74.346	69.750
741 Samsø Kommune	76.106	67.291
159 Gladsaxe Kommune	77.899	67.584
183 Ishøj Kommune	78.709	72.591
482 Langeland Kommune	79.680	75.055
169 Høje-Taastrup Kommune	82.058	77.975
Gennemsnit	58.431	55.808

Anm. Kommunerne er sorteret i stigende orden efter bruttoudgifterne.

Kilde: De Kommunale Nøgletal (www.noegletal.dk).

BILAG 2

HOVEDPUNKTER FRA INTERVIEW MED SKOLELEDERNE

Hedensted Kommune

- ⇒ I forbindelse med kommunesammenlægningen besluttede man at lægge antallet af elever i specialklasser fast på det antal, der var på sammenlægningstidspunktet. Hedensted Kommune har således i perioden derefter ikke øget antallet af elever i specialklasser i samme takt som på landsplan.
- ⇒ Hedensted Kommune har specialklasserækker på fire skoler.
- ⇒ I forbindelse med kommunesammenlægningen blev lokalområdet Grejs flyttet fra tidligere Tørring Uldum Kommune til Vejle Kommune. Tørring Uldum er i dag en del af Hedensted Kommune. Ca. 100 elever fra Grejs-området, nu Vejle Kommune, går i Lindved Skole, der ligger i nuværende Hedensted Kommune. Vejle Kommune betaler for disse elever ca. 6 mio. kr. til Hedensted Kommune. Der arbejdes intenst i kommunen på at få nedbragt antallet af elever i specialklasser.
- ⇒ Hedensted Kommune har ikke selv specialskoler, men sender pt. 66 elever til specialskoler i andre kommuner (Vejle og Horsens).
- ⇒ Skolerne får tildelt midler efter forskellige parametre og kan derefter anvende den samlede sum til det skolen vil prioritere, eventuelle underskud eller overskud kan overføres fra et år til næste år.

Skive Kommune

- ⇒ Skive Kommune har i indeværende skoleår ni 2- eller flersporede skoler og ni 1-sporede skoler, heraf ni skoler med 0.-6. klassetrin og ni skoler med 0.-9. klassetrin.
- ⇒ Fra 1. august 2010 vil der være ni skoler med 0.-6. klassetrin og ni skoler med 0.-9. klassetrin.
- ⇒ Skive Kommune har et selvstændigt 10. klassecenter i egne lokaler.
- ⇒ Skive Kommune har fra 2010 indført undervisningsassistenter på seks skoler.
- ⇒ Det anføres, at metoden med at tildele midler til skolerne efter "en pose penge"-princippet gør, at budgettal og regnskabstal afviger meget lidt fra hinanden.
- ⇒ Skive har få specialklasser. En forklaring kan være, at skolerne (skolelederne) er meget bevidste om inklusion og undervisning af flest mulige elever i nærområdet. Endvidere gennemgår alle lærere og pædagoger et kursus, som handler om at skabe relationer mellem mennesker generelt og om at skabe kulturforandring på skolen (såkaldte AKT-kurser).
- ⇒ Til lærere og pædagogers efteruddannelse er der både en tildeling til skolerne til selvforvaltning og en central pulje.
- ⇒ Skive Kommune har to specialskoler (Gl.20.0). Den ene er organisatorisk placeret som en centerklasseafdeling på en skole. Der er i alt 60 elever fra Skive og 76 elever fra andre kommuner. De er fordelt på Krabbeshus Heldagsskole med 100 elever, heraf 70 elever fra andre kommuner. Centerklasseafdelingen har 36 elever, heraf 6 elever fra andre kommuner. Herudover er der fire skoler med specialklasser (Gl. 20.1).